

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoE/75/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115208168
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6115208168.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v exekučnej veci oprávneného BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 821 01 Bratislava, IČO: 36 432 105, zast. JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou, Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti povinnej Marta R., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX U. XXX, vedenej pod sp. zn. Ex/1174/2015 súdnym exekútorom JUDr. Jozef Ďurica, Exekútorský úrad Borovianska 17, 960 01 Zvolen, o vymoženie 112,19 eur s príslušenstvom a trov exekúcie, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 1Er/1107/2015 - 15, zo dňa 12. augusta 2015 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 1Er/1107/2015-39 zo dňa 03.03.2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp. zn. EX/1174/2015, doručенú súdu dňa 20.04.2015, zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia okresný (exekučný) súd uviedol, že súdny exekútor žiadal poveriť vykonaním exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku (exekučného titulu) vydaného rozhodcom v rozhodcovskom konaní podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ZoRK) na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Rozhodcovský rozsudok nie je riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Posúdením Zmluvy o úvere, vrátane Obchodných podmienok pre úver (OP) bod 9.2. zakotvujúcich rozhodcovskú doložku, z hľadiska kritérií na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, aplikáciou všeobecných ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka - § 52 a nasl. týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, vyhodnotil okresný súd rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú a neplatnú podmienku zmluvy. Rozhodcovská doložka nie je dojednaná individuálne. Posúdením predložených listinných dôkazov v zmysle ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) dospel exekučný súd k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemožno vyhovieť.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol uznesenie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, aby udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie v rozsahu predloženej žiadosti.

Spochybnil legitimitu exekučného súdu na skúmanie rozhodcovskej doložky pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie. Právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu (§ 159 ods. 2 O. s. p.). Exekučný súd pristúpil k hmotnoprávnemu posúdeniu právneho titulu, na ktoré exekučný súd nemá oprávnenie. V štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora vykonaním exekúcie sa exekučný súd zaoberá tým, či je exekučný titul vykonateľný po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bol exekučný titul vydaný) a po stránke materiálnej (z aspektu

obsahových náležitostí rozhodnutia). V rámci tohto skúmania exekučný súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť rozhodcovského súdu.

Oprávnený má zato, že bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, lebo exekučný súd založil a odôvodnil svoje rozhodnutie bez toho, aby oprávnený mal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu. Exekučný súd neumožnil účastníkom konania viesť kontradiktórne konanie. Oprávnený nemohol vyjadriť svoje stanovisko k skutkovým a právnym otázkam, ktoré súd nastolil v súvislosti s neprijateľnosťou zmluvnej podmienky.

Predložením rozhodcovskej doložky klientovi si právny predchodca oprávneného plnil len svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 93b zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a nemožno ho za to sankcionovať. V tejto súvislosti odvolateľ zároveň poukázal na viaceré výhody rozhodcovského konania a na skutočnosť, že rozhodcovská doložka, ktorá zakladá riešenie sporov pred rozhodcovským súdom, zabezpečuje rovnakú úroveň ochrany práv sporových strán.

Povinná sa k odvolaniu nevyjadrila.

Rozhodnutie vo veci bolo vydané vyšším súdnym úradníkom okresného súdu. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu podľa § 374 ods. 4 O. s. p..

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

Rozhodnutie súdu je založené na zistení o neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorá mala v predmetnom konaní založiť legitimitu pre exekučný titul. Potom aj exekučný titul vydaný v takomto konaní je vydaný v rozpore so zákonom a nie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie neprebehlo riadne rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol rozhodcovský rozsudok, na podklade ktorého by mala byť vykonaná exekúcia.

S týmto záverom sa odvolací súd stotožňuje, preto rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Dodáva.

Rozhodcovským rozsudkom priznané plnenia vyplývajú z nesplateného spotrebiteľského úveru poskytnutého povinnej právny predchodcom oprávneného Poštová banka, a.s., IČO 31 340 890, na základe Zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 09.08.2005. Ide o spotrebiteľskú zmluvu resp. zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje režim spotrebiteľského práva.

Rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 9.2. Obchodných podmienok pre úver (OP), ktoré boli predložené súdu a od ktorej rozhodcovskej doložky odvodil svoju právomoc vo veci konať rozhodcovský súd ako vyplýva z jeho rozhodnutia, je neprijateľnou podmienkou podľa ust. § 53 ods. 1 (tzv. generálnej klauzuly) Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.2007 a od počiatku neplatnou podľa § 53 ods. 4 a § 39 Občianskeho zákonníka, aj v zmysle smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola implementovaná do slovenského právneho poriadku dňom 01. 04. 2004 zákonom č. 150/2004 Z.z. z 02. 03. 2004, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (do ust. §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke, tak ako je formulovaná v bode 9.2. OP je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Z formulácie bodu 9.2. vyplýva v prípade podania žaloby pre banku aj pre klienta, jednoznačný záväzok banky aj klienta, obrátiť sa na vopred určený rozhodcovský súd, stanovuje „výlučnú“ právomoc rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť vec ohľadom všetkých sporov ktoré vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik Zmluvy medzi účastníkmi. Spôsob akým bola rozhodcovská doložka

koncipovaná, napĺňa podmienku uvedenú v písm. q) bodu 1 Prílohy smernice Rady č. 93/13/EHS v tom význame, že rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy.

Odhliadnuc od dôvodov neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktoré uviedol v rozhodnutí okresný súd, a s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, v ďalšom je vylúčená akákoľvek polemika týkajúca sa textu rozhodcovskej doložky aj preto, že ust. § 4 ods. 2 ZoRK vyžaduje pod sankciou neplatnosti právneho úkonu uzavretie rozhodcovskej doložky výlučne v písomnej forme. A táto zákonná podmienka jednoznačne v danom prípade dodržaná nebola, pretože o rozhodcovskej doložke zakotvanej iba v tzv. Obchodných podmienkach pre úver (bod 9.2.) nemožno vysloviť iný záver, než že nespĺňa náležitosti písomnej formy podľa § 4 ods. 2 prvá veta ZoRK, zjavne účastníkmi nie je podpísaná. Napriek tomu, že v Zmluve o úvere zo dňa 09.08.2005 v časti 3 bod 1 pred podpismi účastníkov je uvedený: „Klient svojím podpisom potvrdzuje, že sa oboznámil s OP, súhlasí s ich obsahom, prijíma návrhy v nich predložené a potvrdzuje ich prijatie“, Obchodné podmienky pre úver, ktoré oprávnený predložil súdu, sú len nepodpísaný dokument a ktorý bližšie identifikovaný nie je ani v zmluve o úvere. Potom hoci takéto Obchodné podmienky pre úver (písomný dokument) by aj boli technicky spojené so zmluvou o úvere, alebo poskytnuté klientovi pri podpise zmluvy o úvere, nemožno z toho vyvodiť záver, že danú rozhodcovskú zmluvu (doložku) účastníci uzavreli písomne resp. že ju dohodli a uzavreli ako samostatnú zmluvu s určitým obsahom.

Ak odvolateľ v súvislosti s rozhodcovskou doložkou pripisuje dôležitosť a odkazuje na ust. § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, a to pre banky vyplývajúcu povinnosť ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v tom zmysle, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona (pol. 88k odkazuje na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní) - ods. 1, nemožno vykladať ako samovoľné, automatické vylúčenie možnosti prejednávania prípadného sporu účastníkov všeobecným súdom. Dané ustanovenie nepopiera vo všeobecnosti alternatívnu možnosť riešenia sporov všeobecným súdom, o čom svedčí aj dikcia ods. 2 cit. ustanovenia, podľa ktorého ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa ods. 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov (pol. 88i - odkazuje na O. s. p.). Veriteľ (právny predchodca oprávneného) pri podpise zmluvy takto nepostupoval. Dlížníkovi (spotrebiteľovi) jednoznačne nedal na výber, ale mu predložil k podpisu zmluvu vrátane vopred pripravenej „rozhodcovskej doložky“, ktorá zakotvuje rozhodcovské konanie ako výlučnú možnosť riešenia sporov, že s takouto doložkou súhlasí (bod 9.2. OP), čo je neprijateľné.

Okresný súd vo svojom procesnom postupe neprekročil rámec preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z.. V zmysle § 44 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok tak súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s § 45 ods. 1 ZoRK je hmotnoprávnym predpokladom na vykonanie exekúcie. Je povinnosťou exekučného súdu preskúmať aj exekučný titul a to z hľadísk vyjadrených v ustanovení § 45 ZoRK, teda aj čo do materiálnej správnosti. Takýto postup je zákonný, výslovne upravený v § 45 ods. 1, 2 ZoRK.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy (doložky), resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia ZoRK, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c) tohto predpisu. Aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení ZoRK je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálne nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

Postup exekučného súdu keď posudzoval, či exekučný titul bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný ani tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

V prejednávanej veci založil okresný súd svoje rozhodnutie výlučne na listinných dôkazoch, ktoré mu predložil oprávnený, stabilná rozhodovacia činnosť okresného i odvolacieho súdu je navrhovateľovi dlhodobo známa a zo strany okresného súdu mu neboli kladené žiadne prekážky prezentovať svoje

tvrdenia a dôkazy na ich preukázanie. Zo strany okresného súdu nedošlo k takému postupu, ktorý by predstavoval zásah do práva oprávneného na súdnu ochranu.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.